

Številka: Up-653/15-9

Datum: 22. 9. 2015

SKLEP

Senat Ustavnega sodišča je v postopku za preizkus ustavne pritožbe, ki jo je vložila družba GARNOL, d. o. o., Kranj, ki jo zastopa direktor Darko Jakofčič, na seji 22. septembra 2015

sklenil:

1. Ustavna pritožba zoper sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. Cst 456/2015 z dne 5. 8. 2015 se sprejme v obravnavo.

2. Do končne odločitve Ustavnega sodišča se zadrži nadaljnje opravljanje dejanj v stečajnem postopku nad družbo T - 2, d. o. o. – v stečaju, Ljubljana, ki se vodi pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani pod št. St 2340/2014. Navedeno zadržanje se ne nanaša na možnost nadaljevanja poslovanja stečajne dolžnice družbe T - 2, d. o. o. – v stečaju, Ljubljana, in s tem povezane stroške stečajnega postopka.

OBRAZLOŽITEV

1. Višje sodišče v Ljubljani je z izpodbijanim sklepom št. Cst 456/2015 z dne 5. 8. 2015 ugodilo pritožbam ločitvenih upnic in sklenilo, da se prične stečajni postopek nad stečajno dolžnico družbo T - 2, d. o. o. – v stečaju, Ljubljana. Višje sodišče je sklenilo, da sta podani domnevni bazi iz druge in tretje alineje 2. točke drugega odstavka 14. člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo in 10/15 – popr. – v nadaljevanju ZFPPIPP), ker jih stečajna dolžnica ni uspela izpodbiti, ter da je s tem podana domneva insolventnosti na podlagi obeh navedenih določb. Višje sodišče je glede izpolnjenosti domnevne baze iz tretje alineje navedene določbe ugotovilo, da stečajna dolžnica celo ob upoštevanju enoletnega zamika dosega kumulativno (to je od 2012 do 2014) 11 % manj prihodkov, kot jih je načrtovala. Pojasnilo je, da je napačen zaključek sodišča prve stopnje, da je izpodbita domneva insolventnosti iz tretje alineje 2. točke drugega odstavka 14. člena ZFPPIPP zato, ker se kazalca uspešnosti poslovanja EBIT in EBITDA iz leto v leto izboljšujeta. Slednje naj ne bi zadoščalo, saj naj bi se morala povečevati tako, kot je bilo predvideno v Načrtu finančnega prestrukturiranja (v nadaljevanju NFP). Višje sodišče

je sklenilo, da stečajna dolžnica zamuja z ukrepi finančnega prestrukturiranja, ker se njihovi učinki ne izražajo v takih poslovnih rezultatih, kot jih je predvidela z NFP. V zvezi z zakonsko domnevo iz druge alineje 2. točke drugega odstavka 14. člena ZFPPIPP je Višje sodišče pritrnilo pritožnicam, da stečajna dolžnica zamuja s plačilom terjatev ločitvenih upnic. Sprejelo je stališče, da se s potrjeno prisilno poravnavo obveznost plačila terjatev, ki so bile zavarovane, ni spremenila, torej ne njihova višina ne njihova dospelost, ter da bi morala stečajna dolžnica terjatve ločitvenih upnic redno poravnovati. Utemeljilo je, da zamude stečajne dolžnice s plačilom teh njenih obveznosti ni mogoče vezati na plačilno upravičenje ločitvenih upnic, da se poplačajo iz zavarovanega premoženja.

2. Pritožnica zatrjuje kršitev pravic iz 14., 22., 33. in 74. člena Ustave, kršitev 2. in 155. člena Ustave ter 6. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (Uradni list RS, št. 33/94, MP, št. 7/94 – EKČP). Pritožnica zatrjuje, da bi ji pritožba predlagateljic stečajnega postopka (ločitvenih upnic) zoper sklep Okrožnega sodišča v Ljubljani št. St 2340/2014 z dne 22. 6. 2015 morala biti vročena, da bi se o njej lahko izjavila. Pritožnica meni, da bi družbeniki stečajnega dolžnika morali imeti enakopraven položaj s predlagateljicami stečajnega postopka tudi v primeru, ko prvostopenjsko sodišče ne dovoli začetka stečajnega postopka, ampak ga dovoli šele Višje sodišče. Samo taka razlaga zakona, ki tudi družbenikom omogoča, da se izjavijo o pritožbi predlagateljic stečaja, naj bi bila skladna z zahtevami 22. člena Ustave. Pritožnica meni, da ji je Višje sodišče s tem, ko ji ni dalo možnosti izjaviti se o pritožbi upnic zoper navedeni prvostopenjski sklep, izvotlilo njeno pravico do izjave in ji s tem kršilo pravico do enakega varstva pravic iz 22. člena Ustave. Pritožnica dalje zatrjuje, da ji je Višje sodišče kršilo pravico do izjave tudi s tem, ker se do njenega procesnega gradiva, ki ga je sicer predložila v postopku pritožbe zoper sklep Okrožnega sodišča v Ljubljani št. St 2340/2014 z dne 16. 9. 2014, ni opredelilo.

3. Pritožnica meni, da ji je Višje sodišče s tem, ko je v ponovljenem postopku spremenilo stališče glede materialnopravne razlage druge alineje 2. točke drugega odstavka 14. člena ZFPPIPP, ne da bi zadostilo merilom iz 22. člena Ustave, kršilo pravico do poštenega postopka. Hkrati pritožnica zatrjuje, da je odločitev Višjega sodišča glede materialnopravne razlage druge alineje 2. točke drugega odstavka 14. člena ZFPPIPP očitno napačna. Očitno napačno naj bi bilo stališče Višjega sodišča, da je pomen ureditve, da prisilna poravnava ne učinkuje na zavarovane terjatve (iz prvega odstavka 213. člena ZFPPIPP) v tem, da se morajo obveznosti do teh upnikov redno poravnovati, in sicer ne glede na tretji odstavek te določbe. Pritožnica pa meni, da tretji odstavek 213. člena ZFPPIPP skupaj s prvim odstavkom te določbe šele omogoča pravo razlago in odgovor na vprašanje, kaj pomeni to, da prisilna poravnava na zavarovane terjatve ne učinkuje. Navaja, da je posledica take arbitrarne razlage druge alineje 2. točke drugega odstavka 14. člena ZFPPIPP, da je napačna tudi odločitev Višjega sodišča o priznanju aktivne procesne legitimacije predlagateljicam za začetek stečajnega postopka. Pritožnica meni, da je očitno napačna tudi odločitev Višjega sodišča glede materialnopravne razlage tretje alineje 2. točke drugega odstavka 14. člena ZFPPIPP, ker se je Višje sodišče očitno napačno opredelilo do vprašanja, kaj sploh je dejanski stan

zamujanja z ukrepi finančnega prestrukturiranja. Višje sodišče naj bi napačno štelu odstopanja od finančnih projekcij NFP za ukrep finančnega prestrukturiranja. Očitno napačna razlaga druge in tretje alineje 2. točke drugega odstavka 14. člena ZFPPIPP Višjega sodišča naj bi kršila tudi 2. in 155. člen Ustave ter naj bi povzročila tudi kršitev pritožničnih pravic iz 33. in 74. člena Ustave.

4. Pritožnica Ustavnemu sodišču predlaga sprejem ustavne pritožbe v obravnavo, ker so ji bile kršene človekove pravice, ki so imele hujše posledice za pritožnico, in ker gre hkrati za pomembno ustavnopravno vprašanje. Pritožnica predlaga začasno zadržanje izvrševanja izpodbijanega sklepa Višjega sodišča in predlaga način izvršitve tega sklepa tako, da se umakne objava izpodbijanega sklepa o začetku stečajnega postopka na spletnih straneh AJPES, da se zadrži nadaljnje opravljanje dejanj v postopku stečaja in da se vrnejo pooblastila upravi dolžnice T - 2 tako, da ta lahko nadaljuje z izvajanjem potrjene prisilne poravnave. Meni, da s samim zadržanjem izpodbijanega sklepa ni mogoče učinkovito preprečiti nastanka nepopravljivih škodljivih posledic. Navaja, da iz utemeljitve in narave zadeve izhaja, da tudi v primeru kasnejše ugoditve ustavni pritožbi škodljivih posledic, ki bi nastale z nadaljnjim potekom stečaja, ne bi bilo mogoče več odpraviti. Pritožnica meni, da ločitvenim upnicam z začasnim zadržanjem izpodbijanega sklepa ne morejo nastati škodljive posledice, še posebno ne nepopravljive, saj naj bi poslovanje dolžnice T - 2 raslo in naj bi obetalo pozitiven poslovni izid v letošnjem letu. Pritožnica predlaga tudi absolutno prednostno obravnavo zadeve.

5. Senat Ustavnega sodišča je ustavno pritožbo sprejel v obravnavo (1. točka izreka). O njeni utemeljenosti bo odločalo Ustavno sodišče, ki bo presodilo, ali so bile z izpodbijano sodno odločbo kršene pritožnične človekove pravice oziroma temeljne svoboščine.

6. Če je ustavna pritožba sprejeta v obravnavo, lahko po 58. členu Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) senat ali Ustavno sodišče na nejavni seji zadrži izvršitev posamičnega akta, ki se z ustavno pritožbo izpodbija, če bi z izvršitvijo nastale težko popravljive škodljive posledice. Ustavno sodišče ocenjuje, da je pritožnica s svojimi navedbami izkazala nastanek težko popravljivih škodljivih posledic. Iz okoliščin primera izhaja, da v primeru kasnejše ugoditve ustavni pritožbi škodljivih posledic, ki bi nastale z nadaljnjim tekom stečajnega postopka nad stečajno dolžnico T - 2, ne bi bilo več mogoče odpraviti. Kot v vsakem stečajnem postopku bi tudi tukaj prišlo do značilnih dejanj, kot je zmanjševanje obsega poslovanja in unovčevanje premoženja družbe T - 2. V tem primeru morebitna ugoditev ustavni pritožbi ne bi izboljšala pravnega položaja pritožnice, saj zaradi teh dejanj ne bi bilo mogoče odpraviti nastalih (pravnih) posledic. Na drugi strani pa zadržanje teka stečajnega postopka ne more imeti enako hudih škodljivih posledic za predlagateljico stečajnega postopka, ki so tudi ločitvene upnice družbe T - 2, saj v primeru neuspeha pritožnice v postopku pred Ustavnim sodiščem pomeni (kratkotrajno) odložitev teka stečajnega postopka do odločitve Ustavnega sodišča ob ohranitvi vseh zavarovanj. Navedene okoliščine po oceni Ustavnega sodišča utemeljujejo odločitev na podlagi tretjega odstavka 39. člena ZUstS, ki se po prvem odstavku 49. člena ZUstS smiselno uporablja tudi za postopek z ustavno pritožbo. Zato je Ustavno sodišče odločilo,

da se do končne odločitve Ustavnega sodišča zadrži nadaljnje opravljanje dejanj v stečajnem postopku nad družbo T-2, ki se vodi pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani pod št. St 2340/2014, razen tistih dejanj, ki se nanašajo na nadaljevanje poslovanja stečajne dolžnice družbe T - 2 in s tem povezanih stroškov stečajnega postopka (2. točka izreka). Ustavno sodišče ocenjuje, da zgolj zadržanje teka stečajnega postopka brez možnosti, da gospodarska družba nadaljuje s poslovanjem v gospodarstvu, lahko v času odločanja o ustavni pritožbi ogroža nadaljnji obstoj te gospodarske družbe do te mere, da bi že to samo po sebi prispevalo k nastanku razlogov za začetek stečajnega postopka. Zato je odločilo, kot izhaja iz izreka tega sklepa.

7. Senat je sklenil, da se zadeva obravnava absolutno prednostno.

8. Senat je sprejel ta sklep na podlagi druge alineje drugega odstavka 55.b člena, 58. člena in tretjega odstavka 39. člena v zvezi s prvim odstavkom 49. člena ZUstS ter petega odstavka v zvezi s tretjo alinejo tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10 in 56/11) v sestavi: predsednica senata dr. Dunja Jadek Pensa ter člana dr. Etelka Korpič – Horvat in Jan Zobec. Sklep je sprejel soglasno.

dr. Dunja Jadek Pensa
Predsednica senata